

**Pokud byste
někoho zabili,
pamatovali byste si
to. Nebo snad ne?**

Bestsellerový autor,
který prodal již miliony
výtisků, se vrací
na Vnější Hebridy.

**UMRLČÍ
CESTA
PETER
MAY**

HOST

PETER MAY
UMRLČI CESTA

PETER MAY

UMRLČÍ CESTA

BRNO 2016

Příběh v této knize je smyšlený. Jména, postavy, firmy, organizace, místa a události jsou buď produktem autorovy představitivosti, nebo jsou použity ve smyšleném prostředí. Jakákoli podobnost se skutečnými osobami, živými či mrtvými, událostmi či místy, je čistě náhodná.

COFFIN ROAD © Peter May, 2016
Translation © Filip Drlík, 2016
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2016
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-7491-871-1 (Formát PDF)
ISBN 978-80-7491-872-8 (Formát ePub)
ISBN 978-80-7491-873-5 (Formát MobiPocket)

Věnováno včelám

„Vědci [...] vydávají publikace o neonikotinoidech a dlouhodobých účincích geneticky modifikovaných plodin, čímž spouštějí vlny stížností na adresu příslušných výrobců [...] a následně zjišťují, že jejich kariéra je najednou v ohrožení.“

JEFF RUCH, VÝKONNÝ ŘEDITEL PEER
(Public Employees for Environmental Responsibility)

PRVNÍ KAPITOLA

Ze všeho nejdřív si uvědomuju chuť soli. Plní mi ústa. Agresivně. Pronikavě. Prostupuje celou mou bytostí a tlumí všechny ostatní smysly. Do chvíle, než se mě zmocní chlad. Přeběhne mi po zádech a sevře mě do své náruče. Drží mě tak pevně, že se nedokážu pohnout. Můžu se jen třást. Prudce a nekontrolovaně. V hloubi mysli však vím, že je to dobře. Moje tělo se snaží vyrobit teplo. Kdybych se netřásl, byl bych mrtvý.

Trvá celou věčnost, než se mi podaří otevřít oči. Okamžitě jsem oslepen světlem. Hlavu mi zasáhne spalující bolest. Zornice se rychle stahují, aby mi pomohly zaostřit na svět. Ležím na břiše, na rtech i v nose cítím písek. Prudce zamrkám a slzy mi vymývají oči. Potom vidím jen písek, který se táhne až k rozmazanému horizontu. Je rozdělený do úzkých pruhů. Platinově bledý. Téměř vybělený.

Začínám vnímat vítr. Tahá mě za oblečení a posílá nesčetná zrnka písku v tenoučkém závoji po pláži, v proudech a vírech jako voda.

Přinutím se zvednout na kolena, zdá se, že v těle nemám cit. Mými svaly pohybuje spíš paměť než vůle. Hned nato můj žaludek vyvrhne svůj obsah na písek. Byl plný hořké mořské vody, která mě teď pálí v ústech a hrdle. Hlavu mám svěšenou mezi rameny, podpírají

ji třesoucí se paže. Vnímám jasně oranžovou barvu plovací vesty, která mi nejspíš zachránila život.

V té chvíli poprvé zaslechnu moře, je hlasitější než vítr. Odděluje se od dotěrného zvuku v mojí hlavě, od toho otřesného zvonění, v němž se topí téměř všechno ostatní. Jen bůh ví, jak se mi to podařilo, ale stojím na zesláblých nohou, v džínách a teniskách a svetru pod záchrannou vestou, ztěžklý mořem, jehož váha mě táhne k zemi. Snažím se ovládnout dech a přitom se mi třesou plíce. Za pláží a fialovými a hnědými dunami vidím vzdálené kopce a šedé skály vyrůstající z tenké, rašelinné půdy lpící na jejich úbočích.

Za mnou se mělké, tmavě zelenomodré moře přelévá přes další pole písku ke vzdáleným tmavým obrysům hor, které stoupají k zamračenému a nepřívětivému nebi. K obloze roztráštěné střepinami slunečního světla, které se leskne v oceánu a které ozařuje kopce. Záblesky tmavě modré barvy mi připadají překvapivé a neskutečné.

Netuším, co je to za místo. Poprvé od chvíle, kdy se mi vrátilo vědomí, si po náhlém, ostrém a bolestivém bodnutí úzkosti uvědomuju, že nemám sebemenší tušení, kdo jsem.

Toto dusivé zjištění přehluší vše ostatní. Chlad, slaná chuť, pálení od žaludku až do úst. Jak je možné, že nevím, kdo jsem? Jistě to bude jen nějaké dočasné zmatení. Ale čím déle tu stojím v poryvech větru, téměř nekontrolovatelně se třesu, cítím bolest, chlad a znepokojení, tím více si uvědomuju, že jediný smysl, který se mi ne navrátil, je ponětí o vlastní totožnosti. Jako kdybych obýval tělo cizího člověka, do jehož nezmapovaných vod mě naprosto nevědomého vyplavilo moře.

S uvědoměním přichází i něco temného. Není to vzpomínka nebo pocit, ale povědomí o něčem tak strašném, že si na to ani v nejmenším netoužím vzpomenout, ani kdybych mohl. Něco zastřeného... čím? Strachem? Vinou? Ze všech sil se snažím zaostřit.

Nalevo ode mě stojí chata, téměř na samém kraji mořského pobřeží. Z kopců nad ní se žene potok. Je hnědý od rašeliny a vykrajuje si klikatou cestu hladkým pískem. Z upraveného zeleného svahu vyrůstají náhrobky, zdánlivě náhodně roztroušené za vysokou kamennou zdí a plotem s ostnatým drátem. Duchové staletí vše pozorují z ticha věčnosti. Sledují mě, jak se potácím po písku a zapadám do něj téměř po kotníky. Daleko napravo ode mě, na vzdáleném břehu, stojí kousek nad pláží karavan a vedle něj silueta člověka. Rýsuje se na pozadí kopců ve slunečním světle. Je příliš daleko na to, abych mohl určit, jakého je pohlaví, velikosti nebo podoby. Zvedá ruce k bledému obličejí a s nimi i oba lokty. Uvědomím si, že dotyčný přiložil ke zvědavým očím dalekohled a sleduje mě. Chvilí přemáhám nutkání zakřičet o pomoc, ale jsem si vědom toho, že i kdybych měl sílu, můj hlas by zanikl ve větru.

Místo toho se tedy zaměřím na cestu, která se vine skrz duny k temné stuze štěrkové jednoproudé silnice. Ta přiléhá k linii blízkého břehu a mizí v dálece za mysem.

Musím vynaložit obrovskou vůli, abych se probrodil pískem a špičatou pobřežní trávou svazující duny, abych vykulhal po úzké cestičce, která se mezi nimi táhne k silnici. Na chvíli se ocitám v úkrytu před neutuchajícími poryvy větru. Zvednu hlavu a vidím, že po cestě mi jde naproti nějaká žena. Je postarší. Vítr jí z kostnatého

obličej stahuje dozadu ocelově šedé vlasy. Její kůže je pevně napnutá a dává tak vyniknout jejím výrazným rysem. Má na sobě parku se staženou kapucí, černé kalhoty a růžové tenisky. Kolem nohou jí poskakuje drobný uštěkaný psík, který rychle kmitá krátkými nožičkami, aby ji dohonil a srovnal se s jejími delšími kroky.

Když mě zahlédne, zničehonic se zastaví. Vidím v jejím obličejí úlek. Zpanikařím a téměř okamžitě mě svírá strach z toho, co leží za tím černým závěsem neznámé minulosti. Přibližuje se ke mně, teď už spěchá a tváří se ustaraně. Přemýšlím, co jí můžu říct, když nemám nejmenší ponětí, kdo ani kde jsem, ani jak jsem se sem dostal. Ona mě však od nutnosti hledat slova zachrání.

„Pane bože, pane Maclean, co se vám stalo?“

Tak to jsem tedy já. Maclean. Zná mě. Na okamžik mě zalévá pocit úlevy. Nic si však nevybavuju. Poprvé slyším svůj hlas, tichý a ochraptělý. Ani já sám ho téměř neslyším. „Měl jsem nehodu na lodi.“ Slova mi nečekaně unikají z úst. Přemýšlím, jestli vůbec mám nějakou loď. Na ženě však není znát překvapení.

Bere mě za paži a vede mě po cestě. „Pro boží rány, chlape, vy z toho budete mít smrt. Zavedu vás k chatě.“ Její uštěkaný psík mi málem podrazí nohy. Pobíhá mi kolem nich a skáče po mně. Žena ho okřikne, ale zvíře jí nevěnuje žádnou pozornost. Slyším ji mluvit, z úst jí vycházejí slova, ale nedokážu se na ně soustředit. Kdyby na mě mluvila rusky, nepoznal bych to.

Procházíme kolem hřbitovní brány. Z nové, lehce vyvýšené polohy mám výhled na pláž, na kterou mě pohodil příliv. Jsou to skutečně obrovské, rozvířené

mělké prsty z tyrkysu položené mezi stříbrnými břehy vinoucími se ke kopcům, jejichž silueta se vlní na jihu. Obloha se trochu protrhala, světlo je ostřejší a jasnější, a oblaka v odstínech bílé, šedé a cínové na modrém nebi vypadají jako namalované štětcem. Pohybují se rychle ve větru a vrhají na písek pod nimi závodící stíny.

Za hřbitovem se zastavujeme u asfaltového pruhu, který se svažuje mezi křivými ploty, pokračuje za kovovým roštem zabraňujícím dobytku v průchodu, až k jednopatrové chatě. Ta se hrdě vypíná mezi dunami a vyhlíží na písčnou plochu. Na vyřezané nalakované ceduli upevněné mezi dvěma kůly stojí černými písmeny nápis „Chata v dunách“.

„Chcete, abych šla s vámi?“ slyším její hlas.

„Ne, jsem v pořádku. Mockerát vám děkuji.“ Vím však, že v pořádku rozhodně nejsem. Jsem prochladlý zevnitř a uvědomuju si, že jestli se přestanu třást, mohl bych usnout a nikdy se neprobudit. Potácím se dolů po cestě a jsem si vědom, že mě žena sleduje. Neohlížím se. Za brankou z trubek je cesta, vede k nějaké zemědělské stavbě. Na konci cesty stojí kůlna s betonovou podsadou, přímo naproti dveřím v průčelí chaty. Bílý skotský horský poník, který se krmí řídkou trávou za plotem, zvedá hlavu a také mě zvědavě sleduje, jak lovím v mokřých kapsách klíče. Pokud je toto moje chata, tak od ní určitě někde mám klíče, nebo snad ne? Nemohu je najít, a tak rovnou zkusím vzít za kliku. Dveře nejsou zamčené. Když se otevřou, málem mě porazí čokoládový labrador, který nadšeně štěká a odfrkuje. Oči má doširoka otevřené a usmívá se, opírá se mi tlapami o hrudník a olizuje mi obličej.

A pak mizí pryč. Proběhne brankou a žene se dunami. Volám na něj: „Brane! Brane!“ Slyším svůj vlastní hlas a připadá mi, že patří někomu jinému. S náhlým píchnutím naděje si uvědomím, že znám jméno svého psa. Možná že se mi brzy vybaví i všechno ostatní.

Bran moje volání nevnímá a za chvíli mi mizí z dohledu. Přemýšlím, kolik hodin jsem asi byl pryč a jak dlouho byl ten pes zavřený v domě. Ohlédnu se k silnici a podívám se na asfaltový plácek za domem a dochází mi, že na něm neparkuje žádné auto, což mi na takto odlehlém místě přijde zvláštní.

Vtom ucítím nával nevolnosti, tělo mi opět připomíná, že se musím rychle zahřát a svléknout ze sebe všechno oblečení.

Dopotácím se do předsíně, která podle všeho funguje i jako sklad. Je v ní pračka a pod oknem a pracovním stolem stojí sušička. Pod plechovými kryty jemně přede topný elektrický kotel. U zdi po mé levici je dřevěná lavice, nad kterou visí řada kabátů a bund. Pod lavicí jsou pohorky a holínky a na podlaze je zaschlé bláto. Skopnu z nohou boty, strhnu ze sebe záchrannou vestu a vrátce se potácím do kuchyně. Když procházím otevřenými dveřmi, přidržím se jejich rámu.

Člověk se cítí neskutečně zvláštně, když vstoupí do domu, o němž ví, že je jeho, ale nic v něm mu nepřipadá povědomé. Řada pracovních stolů a kuchyňských skříněk nalevo. Dřez a plotna. Mikrovlnná trouba a elektrická trouba. U protější stěny stojí pod oknem s širokým výhledem na pláž kuchyňský stůl. Je pokrytý novinami a starými dopisy. Notebook je otevřený, ale přepnutý do režimu spánku. Mezi těmi věcmi jistě najdu nějaké

indicie, které mi prozradí mou totožnost. Mám však na starost naléhavější záležitosti. Naplním varnou konvici a zapnu ji a potom se průchodem vydám do obývacího pokoje. Francouzská okna vedou na dřevěnou verandu se stolem a židlemi. Výhled je překrásný. Z kruhového okénka na protější zdi je vidět hřbitov. V rohu stojí kamna na dřevo. Kolem skleněného konferenčního stolku jsou postavené dvoumístné kožené sedačky. Dveře vedou do chodby, která se táhne po celé délce chaty jejím středem. Napravo jsou další dveře, za nimiž je velká ložnice. Postel není ustlaná. Když vstoupím dovnitř, všimnu si hromady oblečení na židli. Předpokládám, že je moje. Další dveře místnost spojují s koupelnou se sprchou. Víím, co musím udělat.

Roztřesenými prsty ze sebe sundávám mokré šaty a nechávám je ležet tam, kde dopadly na zem. Zesláblýma nohama se dostanu do sprchy.

Voda se ohřívá velice rychle. Jakmile pod ni vstoupím, málem se z tepla, které mi zalije celé tělo, podlomím. S roztaženými pažemi a dlaněmi opřenými o dlaždice se snažím udržet na nohou. Zavřu oči. Cítím se slabý, a tak jen stojím pod proudem vody až do chvíle, kdy mi její horko začne prosakovat až do duše.

Netuším, jak dlouho tam jsem, ale poté co jsem se přestal trást, se spolu s teplem vrátil černý mrak úzkosti, který se na mě tak bolestivě snesl na pláži. Pocit něčeho nevyslovitelného, na co si nedokážu vzpomenout. Zároveň s ním i krušné vědomí, že stále netuším, kdo jsem. Ještě znepokojivější však je, že ani nevím, jak vypadám.

Vyjdu ze sprchy a rychle se otírám velkou měkkou osuškou. Zrcadlo nad umyvadlem je zamlžené, takže

když se do něj chci podívat, vidím jen růžovou šmouhu. Natáhnu si župan zavěšený na dveřích a vrátím se do ložnice. Mám pocit, že v domě je horko a chybí v něm vzduch. Podlaha pod nohama je teplá. Jakmile mi teplo naplní celé tělo, pocítím všechna bolavá místa. Svaly na ruce, nohou a trupu jsou ztuhlé a bolí. V kuchyni hledám kávu, podaří se mi najít sklenici instantní. Dám do hrnku několik lžiček a zaliju je horkou vodou z konvice. Vidím sklenici s cukrem, ale netuším, jestli si ho do kávy dávám. Ustrknu kouřící černou tekutinu, málem si popálím rty, a říkám si, že ne — chutná mi taková, jaká právě je.

Téměř s obavami si šálek odnesu zpátky do ložnice a položím ho na toaletní stolek. Sundám si župan a jdu se postavit před vysoké zrcadlo na dveřích šatní skříně, abych se podíval na odraz zírajícího cizince.

Nedokážu ani popsat, jak odtrženě si člověk připadá, když se na sebe dívá, ale nepoznává se. Jako kdybyste patřili někam mimo to cizí tělo, které právě obýváte. Jako kdybyste si ho prostě jen půjčili, nebo si ono půjčilo vás, jako byste k sobě vzájemně nepatřili.

Na mém těle mi nic nepříjde povědomé. Mám tmavé vlasy, nejsou dlouhé, jsou však docela kudrnaté a krouťí se mi na čele v mokřých vlnách. Ten muž, který mě zkoumá pronikavě modrýma očima, mi připadá pohledný, jestli ho tedy dokážu hodnotit objektivně. Poměrně vysoké lícní kosti a důlek na bradě. Moje rty jsou bledé, ale celkem plné. Pokouším se usmát, ale v mém šklebu není ani náznak radosti. Odhalím tak zdravé, silné bílé zuby a přemýšlím nad tím, jestli jsem si je nechal bělit. Znamenalo by to, že jsem marnivý? Odněkud se

nečekaně vynoří vzpomínka na někoho, koho jsem znal a kdo pil kávu brčkem, aby si neobarvil oslnivě bílé zuby, v nichž bělidlo zanechalo mnoho pórů. Ale možná toho muže neznám, možná jsem se o tom jen někde dočetl, nebo jsem to viděl ve filmu.

Zdá se, že jsem štíhlý a v kondici, jen mám trochu větší břicho. Můj penis je ochablý a velice malý — doufám, že je jen scvrklý zimou. Najednou se usmívám, a tentokrát doopravdy. Takže jsem marnivý. Nebo si možná jenom nejsem jistý svou mužností. Je bizarní, když člověk nezná sebe sama a najednou musí hádat, kdo je. Nejde o vaše jméno, ani o vzhled, ale o vaši podstatu. Jsem chytrý, nebo hloupý? Jsem vznětlivý? Jak snadno začnu žárlit? Jsem štedrý, nebo sobecký? Jak je možné, že nic z toho nevím?

A co se věku týká... Proboha, kolik mi je let? Jak těžko se to určuje. Vidím, že kolem spánků už začínám šedivět a kolem očí už mám jemné mimické vrásky. Kolem pětaticeti? Čtyřicet?

Na levém předloktí mám jizvu. Není čerstvá, ale je dost vystouplá. Nějaké staré zranění. Nějaká nehoda. Na hlavě mám škrábanec. Mezi černými vlasy mi pomalu protéká krev. Na rukou a předloktích vidím také několik malých červených pupínků s malými stroupyky ve středu. Že by to byla nějaká kousnutí? Ale nebolí ani nesvědí.

Ze sebehodnocení mě vytrhne štěkání u dveří. Bran se vrátil ze své výpravy mezi duny. Natáhnu si župan a jdu mu otevřít. Nadšeně kolem mě poskakuje, otírá se mi o nohy a cpe mi čumák do dlaní. Hledá v nich útěchu a uklidnění. Uvědomím si, že je určitě hladový. V před-síni je plechová miska, kterou naplním vodou. Když ji

začne žízlivě hltat, jdu hledat psí krmení a najdu ho ve skřínce pod dřezem. Pytel malých žlutohnědých granulí a další misku. Povědomý zvuk krmiva rachotícího o misku přivolá hladově čenichajícího Brana do kuchyně. Ustoupím a dívám se, jak se krmí.

Alespoň můj pes mě poznává. Můj pach, zvuk mého hlasu, výrazy v mém obličejí. Jak dlouho už tu s ním asi žiju? Myslím, že je docela mladý. Dva roky, možná méně. Takže ho nemám dlouho. Kdyby mohl mluvit, kolik by mi toho dokázal říct o mně, o mojí minulosti, o mém životě v době, než do něj vstoupil? Znovu se rozhlédnu. Tady bydlím. Na zadní stěně v kuchyni poznávám mapu skotských Vnějších Hebrid. Netuším, odkud to vím. Nacházím se právě tam? Někde v tom bouřemi zmítaném souostroví v nejzazším severozápadním koutě Evropy? Mezi věcmi na stole najdu roztrženou obálku. Zdvihnu ji a vytáhnu z ní přeložený list. Účet za elektřinu. Rozbalím ho a dozvím se, že byl odeslán Nealu Macleanovi na adresu Chata v dunách, Luskentyre, ostrov Harris. Najednou tedy znám celé své jméno a bydliště.

Sednu si k notebooku a přejeďu prsty po trackpadu, abych ho probral ze spánku. Plocha je prázdná, je na ní pouze ikona pevného disku. Z docku otevřu poštovní schránku. Je prázdná. Dokonce ani v koši nic není. Ve složce s dokumenty také není nic než blikající prázdnota, stejně jako v koši v docku. Jestli je tohle můj počítač, zdá se, že v něm o mně není ani zmínka. To tvrdé, bílé světlo mi téměř bolestivě září do očí. Zaklapnu notebook a rozhodnu se ho prozkoumat později ještě jednou.

Přesunu pozornost ke knihám lemujícím poličky v knihovně pod mapou. Vratce se postavím a jdu se podívat. Jsou to příručky. Oxfordský slovník angličtiny, tezaurus, tlustá encyklopedie. Slovník citátů. Potom řady levných brožovaných knih, detektivek a červené knihovny, vegetariánské kuchařky, recepty ze severu Číny. Ohmatané zažloutlé stránky. Instinkt mi napovídá, že nejsou moje. Na knihovně leží hromádka knih, které mi připadají novější. Dějiny Hebrid. Výpravná fotografická kniha pojmenovaná jednoduše *Hebridy*. Jsou mezi nimi i nějaké turistické mapy a letáky a ohmataná brožura s poutavým názvem *Záhada Flannanových ostrovů*. Podívám se nahoru na mapu na stěně a hledám je na zubatém pobřeží Vnějších Hebrid. Chvilku mi trvá, než je najdu, ale jsou tam. Flannanovy ostrovy. Osmnáct, možná dvacet mil západně od ostrova Lewis a Harris, kus na sever od souostroví St. Kilda. Skupinka ostrovů v obrovském oceánu.

Opět se podívám na brožuru ve svých rukou, otevřu ji a hledám úvod.

Flannanovy ostrovy, někdy známé také jako Sedm lovců, jsou malé souostroví nacházející se zhruba dvaatřicet kilometrů západně od ostrova Lewis. Svě jméno obdržely po irském knězi, svatém Flannanovi, který žil v 7. století. Od automatizace majáku na Eilean Mòr, největším z ostrovů, v roce 1971, jsou neobydlené. Jde také o dějiště záhady, která se zde odehrála v roce 1900, kdy všichni tři strážci majáku beze stopy zmizeli.

Znovu se dívám na mapu. Ostrovy mi připadají drobné, ztracené a osamělé v širém oceánu. Nedokážu si představit, jak se na nich dalo žít, trávit celé týdny nebo měsíce pouze ve společnosti dalších strážců majáku. Natáhnu k nim chvějící se prsty, jako kdyby papír mohl komunikovat s mojí pokožkou. Nic si však nevybavím. Opět ruku spustím a zabloudím pohledem na jihozápadní pobřeží ostrova Harris, kde najdu Luskentyre a žlutě vyznačenou pláž nazývanou Tràigh Losgaintir. Za ní je kus moře pojmenovaný Hlas Taransay a samotný ostrov Taransay, jehož hory jsem zahlédl za sebou, když jsem se poprvé na pláži zvedl na nohy.

Co se stalo předtím, než mě tam moře vyplavilo? Měl jsem na sobě záchrannou vestu, takže jsem musel být na lodi. Kam jsem jel? Co se stalo s lodí? Byl jsem sám? Z tolika otázek jsem ještě zmatenější, a tak se odvrátím. Hlava se mi plní bolestí.

Bran sedí v průchodu a sleduje mě. Když se na něj podívám, zvedne ke mně v naději hlavu. Moji pozornost však zaujme lahev whisky na stole. Proud zlatého světla jí propůjčuje vnitřní zář. Ve skříňce nad linkou najdu sklenici a téměř celou ji naplním. Bez přemýšlení a váhání do ní přileju trochu vody z kohoutku. Takto mám tedy rád svou *uisge beatha*. Zcela nevědomky se o sobě dozvídám útržky informací. Dokonce znám gaelský výraz pro whisky.

Chutná skvěle, je teplá a kouřová a nenápadně nasládlá. Prohlédnu si etiketu. Caol Ila. Ostrovní whisky. Světlá a rašelinná. Odnesu si sklenici a lahev do obyčejného pokoje, položím lahev na konferenční stůl a jdu k francouzskému oknu. Dívám se na písečné duny

a světlo, které je zalévá mezi stíny rychle se pohybujících mraků. Vtom si všimnu záblesku na opačném břehu. Letný odraz světla o sklo. Rozhlédnu se po pokoji, vzpomněl jsem si totiž, že na římse nad krbem jsem zahlédl dalekohled. Dojdu pro něj, pološím sklenici vedle lahve a zvednu čočky k očím. Chvilí mi to trvá, ale nakonec ho nacházím: pozorovatele na opačném břehu, kterého jsem předtím viděl z pláže. Dalekohled mi prozrazuje, že je to muž. Vidím ho dost zřetelně. Dlouhé vlasy mu vlají ve větru a na úzkém, zlém obličejí má řídké vousy. Sleduje mě a vidí, že i já sleduju jeho.

Pořád se ještě trochu třesu, a proto mi dělá problém dalekohled udržet. Pohled na muže se mi rozostřuje. A přesto vidím, že on dalekohled sklání, otáčí se a jde ke karavanu za svými zády. V zadní části vozu vidím satelitní anténu a jakýsi malý rádiový vysílač. Vlevo zahlédnu otlučený land rover s plátěnou střechou. Obojí se nachází na vyvýšeném, odhaleném místě. Uvědomím si, že té oblasti úrodné travnaté půdy u pobřeží ostrovů se říká *machair*. Na jaře na nich rozkvétá mnoho divokých květin a krmí se na nich ovce, které díky tomu na talíř přijdou sladké a předsolené.

Položím dalekohled zpět nad krb, vezmu sklenici a sednu si na gauč obrácený k výhledu na pláž. Přemýšlím, kolik je asi hodin. Je těžké určit, jestli je ráno nebo odpoledne. Poprvé si uvědomím, že na ruce nemám hodinky. Ale podle vybledlého proužku kolem levého zápěstí na opálené, větrem ošlehané paži je jisté, že je mám ve zvyku nosit.

Oknem teď proudí sluneční paprsky. Cítím jejich teplo na chodidlech i celých nohou. Pomalu usrkávám ze

sklenice. Bran vyskočí na sedačku vedle mě a položí mi svou hlavu do klína. Nepřítomně ho hladím po hlavě a krku, abych nás oba utěšil, a pak už ani nevím, jestli jsem dopil svou whisky.

DRUHÁ KAPITOLA

Netuším, jak dlouho jsem spal. Vědomí se ke mně vrací z temného, bezesného spánku a přináší s sebou fyzickou bolest stále otřeseného těla a uvědomění, že si nic nepamatuju. Ani o sobě, ani o tom, co se mi stalo předtím, než mě moře vyplavilo na Tràigh Losgaintir.

Kromě toho jsem ovšem i vyplašený. Srdce mi prudce buší. Uvědomuju si, že slunce zašlo za kopce a zmizelo někde na západě. Zanechalo v umírajícím dni růžový soumrak připomínající prach. Něco mě probudilo. Nějaký zvuk. Bran se probere a zvedne hlavu. Chvilí větrí, ale zdá se, že není vyplašený.

Hlas přicházející z předsíně volá moje jméno. „Neale?“ Je to ženský hlas. Není sama. Slyším kromě ní i muže. Zavírají za sebou venkovní dveře. Okamžitě vyskočím a přitom ze mě spadne prázdná sklenice od whisky a skutálí se po podlaze. Bran se zvedne a zmateně mě pozoruje.

Ještě než moji návštěvníci stihnou otevřít dveře do kuchyně, zmizím do chodby a odbočím do ložnice. „Neale, jsi doma?“ Už jsou v kuchyni. Probírám se oblečením na židli v ložnici. Najdu džíny, a když si je natahuju, poskakuju z nohy na nohu. Padám naznak na postel, abych si je přetáhl přes stehna a zapnul knoflíky.

„Hned jsem u vás.“ Oblékám si tričko. Nemám čas hledat ponožky ani boty. Rychle odcházím z ložnice,

ale ještě postřehnu svůj odraz v zrcadle. Moje opálená kůže vypadá bledě a vlasy jsou rozčuchaná změť kudrn.

Když vcházím, stojí v obývacím pokoji. Zjevně mě znají. Mně však ani jeden z nich není ani trochu povědomý.

Oba jsou mladší než já. Brzo jim bude, nebo nedávno bylo třicet. On má plavé vlasy zkrácené po stranách. Nahoře jsou delší a gel je drží nad úzkým čelem. Je pohledný a zjevně mu záleží na tom, jak vypadá. Má úhledně zastřížené vousy, které jsou o něco delší než strniště. Pokrývají štíhlou tvář se zelenýma očima mandlového tvaru. Je mi jasné, že jeho mikina s kapucí je značková. Má na sobě dokonale padnoucí džíny, a tenisky Adidas tak zářivě bělostné, jako kdyby je právě vytáhl z krabice. Trochu se hrbí, protože má ruce v kapsách bundy, ale podle ramen a úzkých boků poznávám, že je dobře stavěný. Usmívá se na mě, a jeho úsměv je široký, přátelský a nakažlivý. Kývne hlavou k ložnici. „Ježíši Kriste, to tam máš ženskou? Doufám, že jsme tě při něčem nevyrušili.“ Jeho přízvuk se výrazně liší od toho mého. Pochází ze severu Anglie, ale je kultivovaný. Příslušník střední třídy. Hádám, že navštěvoval prestižní nezávislou školu.

„Omlouvám se.“ Nervózně si prohrábnu vlasy. „Usnul jsem.“ Můj hlas zní ve srovnání s mužovým hlasem hrubě. Mám skotský přízvuk, ale ostrovan zřejmě nejsem. Možná pocházím z centrální části Skotska.

Žena se směje. „To je od tebe pěkné. Pozveš nás popít, a pak si takhle vytuhneš.“ Má podobný přízvuk jako já, ale ten její je výraznější. Její hlas je jemný a docela sytý. Trochu chraplavý. Svůdný. Žena je o patnáct centimetrů menší než on, ale pořád je poměrně vysoká. Měří

odhadem tak sto šedesát pět, možná sto sedmdesát centimetrů. Krátké, klučičí, kaštanové vlasy jí rámují drobný obličej. Její tmavě hnědé oči jsou zvýrazněné červenohnědými stíny. Na rtech má rudou rtěnku. Je štíhlá, má rovná ramena a na sobě obnošenou koženou bundu a bílé tričko. Nohy má zakryté módními volnými džínami. „Když jsme viděli, že před domem nestojí auto, mysleli jsme si, že tu nejsi.“

Takže mám auto, ale netuším, kde je. Najednou se mě zmocňuje potřeba říct jim všechno. Což vlastně není skoro nic. Jen to, že mě moře vyplavilo na pláž a že netuším, kdo jsem. Ti lidé mě znají. Mohli by mi toho hodně říct. Ale bojím se, že tím oživím ten černý mrak úzkosti, který nade mnou visí. Kvůli událostem, které si nepamatuju. Ty věci se mi vymazaly z mysli a já se bojím, že si je možná ani nechci připomínat. Řeknu jim tedy pouze: „Zapomněl jsem.“

„Přesně to taky říkala Sally: Vsadím se, že zapomněl.“ Muž velice dobře napodobuje její přízvuk.

„Tak kde máš to auto?“ ptá se Sally.

Začínám panikařit. „Naboural jsem ho.“

„No do prdele.“ Sehne se a pohladí Brana po hlavě. Ten jí tlačí svou hlavu do dlaně. „Co se stalo? Proto máš rozbitou hlavu?“

Instinktivně si sáhnu na hlavu. Krev už zaschla a na zraněném místě je strup. Nechci to však dál rozebírat. „Nic vážného se nestalo. Pro auto si půjdu zítra.“

„Jak ses dostal domů?“ zeptá se mě muž.

O překot uvažuju. Nikdy nezůstane u jedné lži. Velice rychle si uvědomuju, že nejsem dobrý lhář. „Lidi z dílny mě zavezli zpátky.“

Sally se podívá: „Až z Tarbertu? Páni, to od nich bylo hezké. Měl jsi zavolat. Jon by pro tebe zajel.“

Jon si rozepne mikinu a sedne si s roztaženými nohama na druhou pohovku. Natáhne ruku a položí ji na polštářky vedle sebe. „A teď k věci, kde je to pití, co jsi nám sliboval?“ V tu chvíli jsem mu vděčný za to, že změnil téma hovoru.

Sally si sundá bundu a přehodí ji přes opěradlo pohovky. Potom si sedne vedle Jona, který jí ovine paži kolem ramen. Je mi jasné, že nejsou jen pravidelní návštěvníci, kteří jsou u mě jako doma, ale že jsou i spokojený pár. „Jo, Neale, nezdržuj to, umíráme žízni.“

„Jasně,“ odpovídám a jsem rád, že můžu utéct do kuchyně. „Co si dáte?“

„To stejné jako vždycky,“ volá na mě ona.

Opět zpanikařím. Měl bych vědět, co pijí. Jak jim vysvětlím, že to nevím? Znovu se dívám do skříněk a tentokrát hledám pití, ale nacházím jenom plechovku piva. Potom otevřu lednici. Ve dveřích stojí ze dvou třetin plná lahev vodky. Jsem si podivně jistý, že vodka není můj šálek kávy. Hledám v poličkách tonik. Nic. „Asi mi došel tonik,“ volám zpět a doufám, že jsem se strefil.

Sally si nahlas povzdechne. „Vy muži! To si musím všechno dělat sama?“

Vklouzne potom průchodem do kuchyně. Pobaveně jí září oči. Spiklenecky si přiloží prst k ústům, a než vůbec stihnu zareagovat, obtočí mi paže kolem krku a přitáhne si mě k sobě. Otevřenými ústy se přitiskne k mým rtům a protlačí jazyk do mých úst. Její vůně a dotek jsou vzrušivě povědomé. Po překonání prvotního úleku zjišťuju, že sám od sebe reaguju. Sjíždím jí ru-

kama po zádech a přitahuju si ji pevně k sobě. Potom se odtrhneme. Chvilí lapám po dechu a jsem polekaný. Sally nahlas pronese: „Díval ses do spížky?“

Rozhlížím se. Ani v nejmenším netuším, kde je spíž.
„Ne.“

Rozmrzele zamlaská, vezme mě za ruku a odvede do předsíně. „Tak se podíváme.“ Provinile se ohlédnou přes rameno, abych se ujistil, že nás Jon nevidí. Nějakým způsobem jsem byl zatažen do mileneckého spiknutí, na němž jsem se sám určitě podílel, ne jen včera, ale nepochybně i dlouho předtím. Teď mi však v té nevědomosti tato náhlá aféra připadá vzrušující a téměř omamná.

Nalevo od pračky stojí skříň, vysoká až do stropu. Sally ji otevřívá a odhaluje tak police plné plechovek a sušených potravin, lahví a zavařenin. Skloní se ke spodní polici a vytáhne z ní plastové balení s šesti lahvemi toniku. „Neale, ty bys vážně zapomněl i hlavu, kdybys ji neměl našroubovanou na krku.“ Usmívá se a letmo mě líbá na rty. Potom rychle odkráčí do kuchyně. „Nachystám to. Ty se klidně vrať, nalij si whisky a dělej Jonovi společnost.“

Jdu zpět, zvednu zpod konferenčního stolku sklenici a položím ji vedle lahve. Nechci pít. Potřebuju mít čistou hlavu.

Jon se ušklíbne. „Vidím, že sis dával do nosu, než jsme dojeli. Proto jsi usnul?“

Pokouším se usmát. „Ne. Dal jsem si jen jednu. A už je to docela dlouho.“ Zvednu se a přejdu k francouzským oknům. Kývnu k protějším břehu. „Tamten chlápek v karavanu mě sledoval dalekohledem.“

Jon opovržlivě mlaskne. „Buford? Divný týpek. Obyvatelé Seilebostu podle všeho šli za městskou radou a chtěli ho odtud nechat vystěhovat. Ale je na veřejné pastvě nebo co a odvolává se na svá turistická práva.“ Sally se vrátí, podá mu sklenici a sedne si vedle něj. „Je to blázen, když má ten karavan zaparkovaný zrovna tam. Celý ho dokola přibíl a přikotvil k zemi, aby mu ho vítr neodfoukl. Jako kdyby bydlel ve větrném tunelu,“ řekne Jon a zvedne svou sklenici. „Na zdraví.“

Sally si s ním přitukne a se zvednutým obočím se podívá na mě. „Ty se k nám nepřipojíš?“

Jon se usmívá. „Myslím, že už měl dneska dost.“ Pak dodá: „Hádám, že ses včera na Flannanovy ostrovy nedostal. Venku bylo otrěsně. Podle místních začaly rovnodenní bouře.“

Nenapadá mě, proč bych se chtěl plavit k Flannanovým ostrovům, ale mám pocit, že bude bezpečnější, když potvrdím, že jsem se k nim nevydal. „Ne, nedostal jsem se k nim.“

„To jsem si myslel.“

Sally si srkne vodky s tonikem. Slyším cinkání ledu v její sklenici a vidím, že v ní má plátek citronu. Opravdu se v mojí kuchyni vyzná.

„Tak jak to vypadá s tvou knihou?“ zeptá se Jon.

Každá věta mi připadá jako past. „S mojí knihou?“ Bezelstně se mračím, nebo alespoň doufám, že to tak vypadá.

Sally ho kárá. „Spisovateli přece nemůžeš klást takové otázky.“

„Copak, snad ti inspirace nezmizela stejně jako ti strážci majáku, o kterých píšeš? Když jsme o tom mluvili

naposledy, říkal jsi, že už to máš skoro hotové,“ směje se Jon.

Pokouším se vyhnout dalším pastem. „Čekám, že to dodělám někdy koncem měsíce.“ Najednou si uvědomím, že vlastně ani nevím, jaký je měsíc. Rozhlédnu se po pokoji. Vidím nástěnný kalendář. Na obrázku je pestrobarevná malba, chaty na skalnatém útesu a loď kotvící v rozbouřené zátocce. Pod ní je měsíc září, rozložený do třiceti políček.

Sally uhýbá pohledem. „To asi znamená, že odtud brzo odjedeš.“

Přikyvují a předstírám lítost. „Asi ano.“

Trvá celou věčnost, než odejdou. Sedíme a povídáme si. Spíš je to vlastně tak, že Jon mluví a já poslouchám a snažím se nezapojit do konverzace, ze které bych se nemohl vykroutit. Soustředím se ze všech sil. Navzdory tomu, že jsem předtím spal, jsem vyčerpaný. Tělo mám dotlučené. Jsem si vědom toho, že mě Sally pozoruje. Tiše mě hodnotí, jako kdyby četla moje myšlenky, nebo spíš jejich nepřítomnost.

Ačkoli to Jonovi podle všeho nedochází, Sally bezpochyby cítí, jak netrpělivě se jich chci zbavit. Nakonec je to totiž ona, kdo se zvedne a řekne, že by už měli jít. „Neal je unavený,“ řekne mu. „Můžeme se vidět jindy.“

Jon vyprázdní svou sklenici a zvedne se. „Možná že to tůknutí na autě bylo o trochu větší, než jsi nám přiznal, co?“

Jenom se usměju a jdu je vyprovodit ke dveřím. „Omlouvám se, že jsem dneska nebyl moc zábavný společník,“ řeknu a od prahu se snažím najít jejich auto. Žádný vůz však nikde kolem nevidím.

Sally mě letmo políbí na tvář a Jon mi potřese rukou. „Pěkně se dneska vyspi,“ říká. „Zítرا ti bude líp.“ Očividně jim neuniklo, že nejsem ve své kůži. Při té myšlence musím přemáhat úsměv. Jak bych mohl být ve své kůži, když nevím, kdo jsem?

Stojím na schodku, vítr mi čechrá vlasy a dívám se, jak jdou nahoru po cestě a odbočují doleva. Na vzdálené straně jednoproudé silnice stojí dům, z něhož je vidět na mou chatu a pláž za ní. Poprvé si prohlížím exteriér svého vlastního domku. Vypadá tradičně, ale je nepochybně nanejvýš dva roky starý. Dobře zaizolovaný, s okny s dvojitými skly, uvnitř teplý a útulný. Domov, v němž byly skloubeny ochranné vlastnosti moderní stavby s prvky typickými pro toto nehostinné prostředí. Jak jsem se tu objevil? Žil jsem vždycky o samotě?

Na chvíli mě z úvah vyruší Bran pobíhající mezi dunami. Štěká na zajíce a prohání je. Když se ohlédnu, vidím, že Jon a Sally jdou po příjezdové cestě k domu téměř na vrcholku kopce. Uvědomuju si, že jsou to moji sousedi. Než vejdou dovnitř, Sally se otočí a zamává na mě. Jejich dům má dvoupatrovou prosklenou verandu kopírující štít domu. Představuju si, jak překrásný výhled odtamtud asi mají. Ačkoli vzhledem k tomu, že Jon a Sally jsou mí sousedé, naskytl se mi výhled od nich jistě už mnohokrát.

Podél klikaté silnice mizející za kopcem se pod oblačnou oblohou krčí jen hrstka domů. Křivku obzoru ohraničují kamenné zdi a nenarušuje ji jediný strom. Dál na západě se v zapadajícím slunci za pláží a mořem, které jako by zářilo jakýmsi vnitřním světlem, rýsují

hory Taransay. Obloha za nimi se díky čerstvému jihozápadnímu větru vyjasňuje.

Volám na Brana, který hned běží zpátky za mnou.

Když se oba vrátíme dovnitř, jdu do kuchyně, rozsvítím a slyším psa, jak lemtá z misky v předsíni.

Takže píšu knihu.

Přejdu na druhou stranu ke knihovně a zvednu brožuru o záhadě Flannanových ostrovů. Sednu si a přečtu si ji. Píše se v ní, že největší ze sedmi ostrovů, Eilean Mòr, což v gaelštině znamená „Velký ostrov“, má nejvyšší bod osmaosmdesát metrů nad mořem a na konci devatenáctého století byl vybrán pro stavbu majáku, který by projíždějící plavidla bezpečně navedl kolem mysu Wrath a dál k úžině Pentland Firth. Ostrov má méně než šestnáct hektarů a zbudovaný maják měří třiaadvacet metrů. Poprvé se rozsvítil 7. prosince roku 1899, rozsvěcoval se rychle po sobě každých třicet vteřin a vysílal do vzdálenosti čtyřiceti čtyř kilometrů paprsek o síle sto čtyřiceti tisíc kandel.

Téměř přesně o rok později, 15. prosince roku 1900, kapitán parníku Archtor, směřujícího do Leithu na východním pobřeží Skotska, vysílačkou ohlásil, že světlo nesvítil. Ale ať už zprávu převzal v centrále Cosmopolitan Line Steamers kdokoli, zapomněl ji nahlásit Northern Lighthouse Board, organizaci zodpovědné za provoz všech skotských majáků. Teprve 26. dne následujícího měsíce na ostrově konečně — se zpožděním kvůli špatnému počasí — přistála další skupina strážců. Zjistili, že muži, které měli vystřídat: James Ducat, Thomas Marshall a Donald McArthur, zmizeli beze stopy.

Čtu dál a cítím, jak mě záhada přitahuje. V brožuře je v plném znění otištěna barvitá báseň napsaná dvacet let po události Wilfridem Wilsonem Gibsonem. Představuje si v ní, že náhradní strážce při kotvení sledovali tři obrovští ptáci, kteří se jich polekali a sletěli ze skály do moře. Když muži vešli do majáku, pach vápených omítek a asfaltu, který je přivítal, byl „stejně povědomý jako náš každodenní chléb“, tentokrát v něm však byla cítit smrt. Na stole našli nedotčené maso, sýr a chleba. Na zemi ležela převrácená židle. V postelích strážců nikdo nespal a nikde na ostrově po nich nebylo ani památky.

Tuto příkrášlenou verzi událostí v brožuře vyvracejí úryvky skutečných výpovědí pomocného strážce Josepha Moorea, který do majáku po zakotvení lodi Hesper vstoupil jako první. Nezmínil jídlo na stole ani převrácenou židli a napsal:

Vydal jsem se nahoru a po příchodu ke vstupní bráně jsem zjistil, že je zamčená. Šel jsem tedy ke vchodu přes kuchyni a sklad. Dveře do kuchyně byly otevřené. Když jsem vešel, zkontroloval jsem krb. Několik dní se v něm netopilo. Potom jsem postupně prošel ostatní místnosti a našel postele, které strážci museli opustit časně zrána. Dál už jsem nehledal, protože jsem až příliš dobře věděl, že se stalo něco vážného. Běžel jsem k přístavišti. Když jsem dorazil, informoval jsem pana McCormacka, že místo je opuštěné. On se pak s několika muži také vydal nahoru, aby se o tom ujistil, ale bohužel můj první dojem pouze potvrdil. Já a pan McCormack jsme pak pokračovali do místnosti se světelným tělesem, kde bylo všechno

*v naprostém pořádku. Osvětlovací těleso bylo vyčištěné.
Nádrž byla plná, okna zatažená.*

Zdá se, že na ostrově jsou dvě přístaviště. Jedno na východní straně a druhé na západě. Na východní straně bylo všechno v pořádku. U západního přístaviště zmizela bedna s lany a vybavením, zábradlí bylo prohnuté, pod ním byl odtržený tunový kus kamene a záchranný kruh byl vytržený z úchyty. To vše ve výšce třiatřiceti metrů nad mořem. Lana ležela rozházená po kamelech pod přístavištěm. Vyšetřovatelé došli k jedinému závěru — že se přes útesy převalila velká vlna a smetla muže do moře.

Podle mé brožury má však tato teorie jednu mezeru. Je jí skutečnost, že podle předpisů musel v majáku vždy nejméně jeden ze strážců zůstat. Těžké boty a pláštěnky dvou strážců zmizely, ale pršiplášť třetího z nich, Donalda McArthura, stále visel na skobě v předsíni. Jestliže porušil předpisy a vyšel ven, musel jít bez kabátu. Nikdo nedokázal vysvětlit proč.

Zavřu brožuru a přejeďu si dlaní po obličejí. Poprvé si uvědomím, že moje tváře a brada jsou pokryté strništěm. Kdy jsem se asi holil naposledy? Soustředím se však na záhadu zmizelých strážců a přemýšlím nad tím, co jsem o nich mohl napsat. Říkám si, že toho muselo být hodně, když se podle všeho blížím ke konci.

Sednu si před svůj notebook a probudím ho z režimu spánku. Stejně jako posledně mě vítá téměř prázdná obrazovka. Tentokrát hledám důkladněji. Otevřu prohlížeč a pročešávám jeho historii. Žádnou však nenacházím. Program byl nastavený na anonymní režim.

Složky s cookies i staženými soubory jsou prázdné. Podívám se do horní části displeje a zjistím, že jsem připojený k internetu. Hned při tom pohledu si také uvědomuju, jak mi počítač na stole a jeho software připadají známé. Počítače pro mě nepředstavují žádnou cizí technologii. Vyznám se v nich. Kontroluju složku Naposledy otevřené a vidím, že je prázdná, až na poštovního klienta a prohlížeč, které jsem otevřel v posledních hodinách. Uvědomuju si, že jsem za sebou určitě zakrýval stopy. Ať už jsem počítač používal k čemukoli, nechtěl jsem, aby se o tom dozvěděl kdokoli jiný. To vše mě přivádí k zoufalství, právě teď, když se pokouším zjistit, co jsem se tak pečlivě snažil skrýt před ostatními.

Rozčileně si povzdechnu a už se chystám počítač vypnout, když vtom postřehnu složku, která se nevinně krčí mezi složkami Stažené soubory a Hudba. Je označená jednoduše a prostě jako Flannanovy ostrovy. Dvakrát na ni kliknu a přede mnou se otevře dlouhý seznam souborů. První kapitola, Druhá kapitola... až po Dvacátou kapitolu. Opět dvakrát klikám, tentokrát na První kapitolu, čímž dojde ke spuštění textového editoru Pages. Dokument se otevře. Vidím vyplněná záhlaví i zápatí a nadpis označující první kapitolu, ale nikde ani kousek textu. Překvapeně zírám na prázdnou stránku a potom se rozhodnu otevřít druhou kapitolu. Stejný případ. S narůstajícím pocitem dezorientace otvírám postupně všechny dokumenty a zjišťuju, že jsou do posledního prázdné.

Opírám se a hledím na prázdnou obrazovku. Připadám si čím dál zmatenější. Ať už jsem Jonovi a Sally

a všem ostatním řekl cokoli, nepíšu knihu o záhadě Flannanových ostrovů. Jsem podvodník.

Cítím, jak ve mně sílí pocit beznaděje; bublá jako tekutá láva, která se chystá při výbuchu vzteku vytrysknout na povrch. Náhle se zvednu a převrátím židli jako v básni Wilfrida Wilsona Gibsona. V tomto domě musí být něco, co mi prozradí víc o tom, kdo jsem. Něco tu musí být! Přece jen tu bydlím. Nejsem duch. Musím za sebou nechávat stopy.

Další půlhodinu procházím všechny zásuvky a skříňky, vytahuju z nich věci jako smyslů zbavený. Hledám něco, cokoli, a vlastně netuším co. Vytahuju z knihovny jednu knihu za druhou, chytám je za hřbet a třesu s nimi pro případ, že by se něco mohlo skrývat mezi jejich stránkami. Než dojdu do pokoje, podlaha je zcela pokrytá věcmi, odpadem mého zoufalství.

V chodbě se však zastavím. Moji pozornost přitáhla mapa položená na konferenčním stolku vedle lahve whisky. Mapa britské agentury Ordnance Survey, úhledně složená v lesklém naprasklém obalu. Jdu ke stolku a zvednu ji. Turistická mapa jižního Harrisu. Je pořádně ohmataná a v některých ohybech roztržená. Je velká a těžko se s ní zachází. Otevřu ji a odhalím nespočet křivek vyznačujících tvar a podobu spodní části ostrova Harris: krajiny poseté nespočtem jezer, rozeklaných vodních ploch odrážejících bouřlivou oblohu. Červená linka znázorňuje hlavní silnici A859 s vedlejšími silnicemi zakreslenými přerušovanými černožlutými čarami. Pláž Tràigh Losgaintir, na kterou mě teprve před několika hodinami vyplavilo moře, je veliký žlutý trojúhelník. Vedle něj najdu hřbitov i svůj dům. Potom si

všimnu tlusté, svítivě oranžové čáry podél přerušované linie z jižního konce pláže. Vede téměř přímo do kopců a za ně do shluku jezer na východním pobřeží. Tu křivku jsem nepochybně nakreslil já sám zvýrazňovačem. Ale jistě už před nějakou dobou. Je dost vybledlá a já přemýšlím, jak dlouho už tu jsem, že za tu dobu barva stihla takto vyblednout. Držím ji pod světlem a mžourám na malá písmenka. Zvýrazněná cesta se nazývá *Bealach Eòrabhat*. Gaelsky. Nemám však ponětí, co to znamená. Nedokážu si představit důvod, proč jsem si tuto cestu oranžově vyznačil. Tak či tak mám teď přinejmenším kde hledat. Tím zítra začnu. Protože dnes už s tím v takové tmě nic neudělám.

Položím rozevřenou mapu na stůl a odejdu do ložnice, kde pokračuju v hledání. Kromě čistého a špinavého oblečení v ní nic není. Druhá ložnice na opačném konci chodby podle všeho slouží jako šatna. Je v ní další oblečení. Na skříni leží kufr, ale je prázdný. Až ve chvíli, kdy se chystám odejít, si všimnu tašky zavěšené na háčku z vnitřní strany dveří. Je to plátěná brašna. Sednu si s ní na postel, abych se do ní podíval. Konečně nějaká osobní věc. Když rozepínám přezky a vytahuju zevnitř nepopsaný zápisník a peněženku, třesou se mi prsty. Jsou v ní jen peníze. Moje rozhořčení hraničí se vztekem. Jen bankovky a pár mincí. Žádné kreditní karty ani vizitky, žádné rodinné fotografie. Nic. Hodím s tou zatracenou věcí o zeď a schovám si obličej do dlaní. Zkroutím prsty jako pařáty, které se mi zarývají do kůže. Zvednu hlavu a křičím do ticha domu. „Krucinál! Kdo sakra jsem?“

Nikdo mi samozřejmě neodpovídá, a tak jen sklesle sedím v zoufalém tichu. Možná jsem přece jen duch.

Možná jsem tam někde na moři zemřel. Venku bylo otřesně, jak říkal Jon. A já jsem zrušil svoji výpravu na Flannanovy ostrovy. Nebo jsem to alespoň řekl. Co když jsem se na ně vydal? Jak jsem se k nim dostal a jaký účel moje návštěva měla? Rozhodně to nebyly rešerše ke knize. Ale něco se stalo. Vím to, cítím to. Něco příšerného. Možná jsem se utopil. Možná se na pláž vyplavilo jen moje tělo. Můj duch pak vstal z písku, aby tu strašil. Možná to je důvod, proč si nemůžu na nic vzpomenout.

Zatínám pěsti a zarývám si nehty do dlaní. Podle bolesti, kterou cítím, vím, že nejsem duch. Dívám se, jak Bran cválá po chodbě, zastavuje se ve dveřích a sleduje mě. „Řekni mi to, Brane,“ mluvím na něj. „Řekni mi, kdo jsem. Co tady dělám?“ Pes nakloní hlavu s nastroženými ušima na bok. Ví, že mluvím na něj, a možná vnímá tázavý tón mého hlasu. Nemá pro mě však žádné odpovědi.

Emocionálně i fyzicky na dně se strnule zvednu a Bran mě následuje do ložnice. Nemám už ani energii na to, abych šel zhasnout světla do kuchyně. Místo toho ze sebe stáhnou džíny a tričko a padnu na postel. Kdybych mohl, plakal bych. V očích však nemám žádné slzy, jen sucho a palčivou bolest. Ústa mám vyprahlá. Měl bych se napít vody. Měl bych se najíst. Jsem ale příliš unavený. Lehám si na záda. Do tmavé ložnice se z chodby line odražené světlo. Zavírám oči a jen matně vnímám, jak Bran vyskakuje na postel a stáčí se mi u nohou.

TŘETÍ KAPITOLA

Už podruhé mě budí hluk, který neslyším, ale který přichází z mého podvědomí a probouzí mě z nejhlubšího spánku. Rychle se vynořuju zpod hladiny nevědomí a ve spáncích mi pulzuje krev. Mrkám ve tmě. Zorničky se mi stahují a zaostrují na světlo dopadající ve zkoseném obdélníku na podlahu a protější stěnu chodby. Světlem prochází něčí stín.

„Kdo je tam?“ Poznávám svůj hlas, ale připadá mi oddělený od mého těla. Myslím, že bych se měl bát, ale nebojím se. Bran vydává zvláštní chrochtavý zvuk. Vidím, že otáčí hlavu do tmy a prudce čenichá. Není však vyplašený a zůstává v posteli. Z obývacího pokoje vchází do chodby silueta. Ihned mi dochází, že je to Sally.

„Ježíši!“ Nevím přesně, proč šeptám. „Vyděsila jsi mě k smrti.“

„Proč? Myslel sis, že nepřijdu?“

„Nevěděl jsem, že tě můžu čekat.“

„Blbečku!“ Poznávám, že se usmívá. Obracím se na bok. Začíná se svlékat a její oblečení padá na zem, poté se přede mnou zjeví hladké křivky jejích boků a tmavé kruhy dvorců kolem ztvrdlých bradavek.

„Co Jon?“

„Co s ním? Nečekal jsi snad, že se k nám přidá, že ne?“
Usmívá se a lehá si do postele vedle mě.

„Nebude mu divné, že jsi zmizela?“

„Pořád bere ty léky. Vždycky ho to úplně vypne. Vzbudí se nejdřív za osm hodin.“ Uvědomuju si, že bych měl vědět, na co bere léky, a tak se dál neptám.

Nevím, jestli mám být polekaný nebo nadšený. Blízko jejího nahého těla mě okamžitě vzruší. Vůně jejího parfému, to teplo vyzařující z hladké pokožky, která najednou klouže po mém těle. Pohybuje se mezi mýma nohama a naše stehna se třou o sebe. Pokládá se na mě celým tělem. Cítím tlak jejích pevných ňader na hrudníku a její dech na obličeji. Bere moje tváře do chladných dlaní a chystá se mě políbit. Napadá mě, že jsme se spolu takto milovali už mockrát předtím, ale pro mě je to jako poprvé. Mám pocit, že ve mně vykřesala oheň. Ten běsní a hoří a pohání neuhasitelnou touhu pozřít ji.

Chytnu ji za ruce a náhle ji obrátím na záda. Slyším ji zavzdychat překvapením. Jen velice matně si uvědomuju, že Bran seskočil z postele a rozmrzele odchází do chodby. Moje ústa opět nacházejí ta její. Neukojitelně lačníme jeden po druhém. Svíjí se pode mnou, když přejíždím ústy po jejím těle. Po ňadrech, bradavkách a měkkém chmýří v rozkroku. Její vůně je omamná. Cítím, jak nad sebou ztrácím kontrolu. Jsem jako posedlý a chci se jí zmocnit.

Ona mi to však oplácí stejně. Bojujeme o to, kdo se zmocní koho. Válčíme ústy a dlaněmi a všechno myšlení obětujeme na oltáři fyzické touhy. Končíme bez dechu v horečném závěru. Potom zadýchání a lesklí od potu zíráme doširoka otevřenýma očima na stíny na stropě a čekáme na návrat přičetnosti.

Nakonec promluví ona, jako kdyby teprve popadla dech. „To bylo úžasné.“

Přikyvuju a nedostává se mi slov. Potom si uvědomím, že mě nevidí, a přitakám: „Ano.“

Zvedne se a opře o loket. V přítmí mi upřeně hledí do obličeje a jemně mi jezdí prsty po hrudníku. „Bylo to lepší než poprvé. Lepší než naposledy. Co to do tebe vjelo, Neale? Připadáš mi... Nevím. Jiný.“

Hlavou mi proletí deset různých odpovědí. Všechny jsou vyhýbavé nebo drzé a ani jedna z nich se neblíží pravdě. Nervozita mě šimrá jako motýli v břiše. V této chvíli se musím podělit, protože jsem si jistý, že už to déle nevydržím. Pořád se však bojím čelit tomu, na co si ani nedokážu vzpomenout. Nakonec řeknu jen: „Jsem jiný.“

Otočím se k ní. Usmívá se, ale zároveň se nechápavě mračí. „Vážně? A v čem?“

Zhluboka a ztěžka se nadechnu. „Říká se, že identitu člověka tvoří pouze součet jeho vzpomínek. To ty z nás dělají to, kým jsme. Když o ně přijdeš, zůstane ti jenom prázdnota. Jako počítač bez softwaru.“

Zdá se, že se nad tím chvíli zamýšlí. „Zkouším si představit, jaké by to bylo,“ říká. „Divné. Myslím, že vzpomínky jsou jenom zkušenosti. Ze zkušeností se učíme. Takže bez nich...“ zasměje se, „bychom byli zase dětmi.“

„Ale ne v případě, že bys přišla jen o vzpomínky na sebe. Na to, kdo jsi a co jsi. Všechno, co ses v životě naučila, ti zůstane. Jenom už v té rovnici přestaneš figurovat ty sama.“ Předpokládám, že se to vlastně snažím nějak vysvětlit sám sobě. Ale není to snadné a obávám se, že jsem se moc daleko nedostal. Její úsměv zmizel. Už se jen zmateně mračí.

„Co se mi snažíš říct, Neale?“

Povzdychnu si. Nemůžu vzít svá slova zpátky. „Sally, vím, že jsem Neal Maclean jen díky tomu, že jsem to jméno viděl na účtu za elektrinu. Víím, že se jmenuješ Sally, jenom proto, že tě tak Jon oslovil.“

Směje se. „To má být nějaký vtip?“ A dodá: „Nevím, proč se směju. Protože to není vtipné.“ Při té myšlence se jí úsměv z tváře vytratí. „Neale, děsíš mě.“

„Jen ti říkám, jak to je, Sally. Před osmi, možná deseti hodinami, nevím přesně, jsem se probral vyplavený na pláži. Byl jsem promočený, zmrzlý až na kost a naživu jsem byl jenom díky tomu, že jsem na sobě měl záchrannou vestu. Netuším, kde jsem předtím byl ani jak jsem se sem dostal.“ Sednu si a přitáhnu kolena k hrudníku. Schovám hlavu do dlaní a oddechuju do nich. Potom se k ní obrátím. Naléhavost mého pohledu ji poleká. „Nemohl jsem si vzpomenout, kdo jsem a co se stalo. Pořád si nemůžu vzpomenout.“

Její ztrápený výraz jí na obličejí vytváří hluboké stíny. „Jak je to možné?“

„To nevím, ale možné to je. Jsem ta prázdnota, která zůstane, když člověku sebereš vzpomínky. Nejde jen o to, že si nemůžu vybavit svůj předchozí život, ale zkrátka nevím, kdo jsem. Jaký jsem. Co dokážu.“ Na chvíli zaváhám a téměř se bojím tu myšlenku vyjádřit slovy. „Mám pocit, jako kdybych udělal něco...“ Hledám správný výraz. „Příšerného. Nevím. Šokujícího. Kdykoli se pokusím vypáčit ze svého podvědomí vzpomínky, ztratím se v černém oparu lítosti. Víím, že za ním je všechno jasné. Ale nemůžu se dostat skrz něj. Navíc si nejsem jistý, jestli vůbec chci.“

Nastane dlouhé ticho.

„Dnes odpoledne ses vážně choval divně,“ řekne Sally. Přikývnu.

„Nevyboural ses, že?“

„Ne.“

„Tak kde jsi nechal auto?“

„To nevím.“

Chvilí jí trvá, než to vše stráví. „Určitě ses nakonec vydal na Flannanovy ostrovy.“

Krčím rameny. „Nevím, proč bych to dělal.“

„Jezdíš tam pořád, Neale. Sbíráš materiál pro svou knihu.“

„Žádnou zatracenou knihu nepíšu!“ Můj zvýšený hlas ji poleká.

„Jak to myslíš?“

„To jsi mi řekla ty a Jon. Že píšu knihu. O záhadě Flannanových ostrovů.“

„Jenom proto, že jsi nám to řekl ty.“

Kroutím hlavou. „Když jste odešli, prohledal jsem svůj počítač. Našel jsem dvacet šablon pro kapitoly, ale v žádné z nich nebylo ani slovo. Jestli jsem vám to vážně řekl, Sally, znamená to, že jsem lhal. Žádnou knihu nepíšu.“

„Tak co tady celou dobu děláš?“

„To mi řekni ty, protože já nemám nejmenší tušení.“ Můj vztek se dral na povrch. Slyším, že opět zvyšuju hlas, a tak se snažím uklidnit. „Promiň. Není to tvoje chyba. Jenom... určitě o mně víš víc než já sám.“

Sally promluví tiše. Víím, že se uzavřela do sebe. „Co chceš vědět?“ Její hlas postrádá vřelost. „Můžu ti říct jen to, co jsi řekl ty nám.“

„Tím můžeme začít.“

Obrátí se, zvedne se z postele a začne se oblékat. Intimní pouto, které mezi námi předtím bylo, je dávno pryč. Jakmile je oblečená, sedne si na kraj postele, zády ke mně. Nevidím jí do tváře, když mluví. „Jsi na ostrově už zhruba osmnáct měsíců. Pronajal sis tenhle dům dlouhodobě, na dobu neurčitou. Říkal jsi, že to je takový sabatíkl, že sis potřeboval odpočinout od akademické dráhy v Edinburghu. Že ses ten čas rozhodl využít pro psaní knihy o zmizení strážců majáku.“ Natočí ke mně hlavu. „Alespoň jsi to říkal.“ Potom dodá: „Byl jsi pořád takový tajnůstkář. Nechtěl jsi říct, čím přesně se živíš. Jestli jsi ženatý. Prsten nenosíš, ale ještě donedávna jsi měl na prsteníčku vybledlý proužek.“

„Nepřipadalo ti divné, že jsem ti o sobě nikdy nic víc neřekl?“

Sally pokrčí rameny. „Za těchto okolností jsem asi ani víc vědět nechtěla. Cítila jsem, že se ti o tom nechce mluvit a nikdy jsem na tebe netlačila. Lidé toho o sobě občas vědí zbytečně moc. Když zrušíš to tajemství, zrušíš i vzrušení.“

„Jak je to s tebou a Jonem?“

„Jon a já jsme manželé osm let. Na Harris jsme přišli téměř před rokem. Přijeli jsme z Manchesteru. Taky jsme na takovém sabatíklu. Akorát jsme přijeli kvůli tomu, abychom zkusili zachránit krachující manželství.“ Krátce a neradostně se zasměje.

Nastane ticho, které po chvíli přeruším. „Měl bych se cítit provinile?“

„Kvůli čemu?“

„Kvůli nám dvěma.“

„Ne.“ Mluví monotónně, bez jakýchkoli emocí. „Já i Jon jsme si rychle uvědomili, že naše manželství už nespravíme. Na začátku bylo všechno tak vášnivé. Ale jak se říká — světlo hořící dvakrát jasněji hoří poloviční dobu.“ Chvilí mlčí. „Úplně jsme vyhořeli.“ Povzdychne si. „Ale pronajali jsme si ten dům na rok a rozhodli jsme se tu zůstat do konce.“ Opět se ke mně zpola otočí. „Pak jsem potkala tebe.“ Obrátí se ke mně úplně a podívá se mi do očí. „To mě zachránilo před zešilením.“

Pohlédnu jí do tváře a najdu v ní naléhavost. Je patrná z jejích úst a potemnělých očí. „Jon nic netuší?“ zeptám se.

Tentokrát krčí rameny zamyšleně. „To si nemyslím. Ale kdo ví? Jestli to ví, nedává to na sobě znát. Hlavně se často vrací do Manchesteru, kvůli podnikání, jak říká. Možná tam někoho má.“ Zesláble se usměje. „O to je to pro nás dva jednodušší.“ Mlčí. „Nebo bylo.“

Dívá se na mě tak pronikavě, až téměř uhnu pohledem.

„Nedokážu si vůbec představit, jaké to je, když nevíš, kdo jsi. Určitě máš něco v domě. Osobní věci. Něco, co by ti začalo vyplňovat mezery.“

Kroutím hlavou. „To je na tom to nejpodivnější. Nic tu není. Žádné fotky, pas ani šekové knížky. Dokonce ani žádné kreditní karty.“

„Z čeho tedy žiješ?“

Moje povzdechnutí vychází z čirého rozčilení. „Ne-vím. Mám v peněžence peníze. Ale kromě toho...“

Sally se opět zamračí. „Tohle je strašně bizarní, Neale, dochází ti to? Tohle by sis nemohl jen tak vymyslet.“

„Já vím. Já vím.“ Pak si vzpomenu na mapu. „Našel jsem jedinou věc...“ Protáhnu se kolem ní, zvednu se z postele a zaměřím do obývacího pokoje. Slyším, že jde hned za mnou. Ze stolku zdvihnu turistickou mapu. „Tohle.“

Dívá se mi přes rameno. „To je jen mapa.“

Jedu prstem po oranžově zvýrazněné linii. „Ale tady jsem si něco označil. Nějakou stezku, která vede nahoru do kopců.“

Podívá se zblízka. „Jo, jasně. *Bealach Eòrabhat*.“ Je to zvláštní, ale poznám, že gaelské spojení vyslovila úplně špatně. „Umrličí cesta. Loni na jaře jsme s Jonem prošli celý okruh,“ vysvětlí Sally.

Nechápavě na ni zírám. „Umrličí cesta?“

„Lidi z východní strany Harrisu podle všeho ještě donedávna přenášeli své nebožtíky přes kopce, aby je pohřbili tady na západě.“

„Proč?“

„Vrstva půdy na východní straně je příliš tenká, takže se tam nedá kopat dost hluboko na to, abys pod *machair* pohřbil tělo.“ Usměje se. „I když si nejsem jistá, jestli vlastně používali rakve. Stromy na ostrově bys mohl spočítat na prstech jedné ruky, takže tady asi neměli moc dřeva. Možná měli jednu, ve které nosili všechna těla, a prostě je pohřbili jenom v rubáši.“

„Proč jsem si označil Umrličí cestu oranžově?“

Nejistě a mírně nevlídně se usměje. „To mi řekni ty, Neale.“ Otočí se zpátky k mapě. „Ale ta tvoje čára končí zhruba ve dvou třetinách cesty do kopců, takže tam možná něco je.“

„Co myslíš?“

„Jak to mám vědět? Na jaře jsme tam s Jonem nic neviděli. Kromě balvanů, jezer a hromady mohyl. Někde jsem četla, že když bylo vážně škaredé počasí, nosiči rakví se zastavili a hodili tělo do jezera nebo je pohřbili, kde se zrovna dalo, a to místo pak označili mohylou.“

Položím mapu na stolek a pomalu si sednu na pohovku. „Dá se to zjistit jediným způsobem. Zítra se vydám na Umrlčí cestu.“

Sally se na mě podívá. Poprvé od chvíle, kdy jsem přiznal ztrátu paměti, vidím v její tváři náznak soucitu. „Jenom do místa, kde Umrlčí cesta začíná, je to pořádná túra, Neale. Kolem celé zátoky a přes násep u pláže Seilebost. Jak se tam chceš dostat bez auta?“

„Půjdu pěšky.“

Sally našpulí rty. „Mohla bych tě svézt. Jít na Umrlčí cestu s tebou.“

„Co na to řekne Jon?“

„Řeknu mu, že jedu do Tarbertu, a vyzvednu tě na druhé straně hřbitova. Tak daleko od nás z domu není vidět.“

Jsem jí za to vděčný.

ČTVRTÁ KAPITOLA

Probouzím se za deště. Je to opravdový liják hnaný silným větrem z jihozápadu. Vidím, jak téměř vodorovně bičuje pláž. Mraky jsou nízko a jsou skoro černé. Stojím u francouzských oken a dívám se na ostrov Taransay za úžinou. Vidím, jak déšť padá v tmavých pruzích mezi šmouhami šedomodrého světla a občasnými záblesky slunce vypalujícími na hladinu moře dočasné čtverce lesklého stříbra.

Spal jsem jako zabítý, nesužovaly mě žádné sny, ani dobré, ani špatné. Nejhorší noční můra přišla, když jsem se s úsvitem nového dne probudil se vzpomínkami, které sahaly pouze do včerejška. Připadám si vykotlaný, prázdný, zbavený optimismu a otrávený sklíčeností. Mým jediným světlem je Sally.

Vzpomínám, jaké to bylo, když jsem se s ní včera večer miloval. Na všechnu tu tajemnost a vzrušení sexu s cizím člověkem. Jak moc nás oba hnala jakási neovladatelná vnitřní touha. Pak nás moje přiznání ztráty paměti rozdělilo, vzájemná náklonnost zmizela. Cítil jsem, jak mi uniká. Jediná hmotná věc, které se musím držet. A když se potom nabídla, že na Umrlčí cestu půjde se mnou, měl jsem pocit, že mi hodila záchranné lano. Už jsem v tom nebyl sám.

Bran vylizuje misku a já si mezitím přes džíny natahuju nepromokavé návleky a soukám se do obnošených

pohorek. Moje zelená větrovka je teplá a lemovaná ovčí vlnou. Zapínám ji a беру si z držáku trekovou hůl. Potom otevřu dveře a vyjdu přímo do deště.

Bran vyběhne ven a uhání k pláži, ale pak si všimne, že jdu na druhou stranu, a peláší za mnou. V okně domu na protější straně silnice postřehnu ženu, kterou jsem potkal včera na cestě. Tu s uštěkaným psíkem. Mává na mě a já jí pozdrav oplatím. Potom zabočím na východ, déšť přicházející od pláže padá pod úhlem a štípe mě do tváře.

Silnice se vine mezi vysokými ploty, míří za hřbitov a shluk domů na opačné straně. Je mezi nimi stodola s obrovskou sešikmenou střechou cihlově červené barvy. Předě mnou v kopci stojí hrstka osamocených stromů, možná skotských borovic. Jejich siluety se rýsují proti jasné, šedé obloze. Vítr jim oholil větve a vytvaroval je do podoby podivných vodorovných koster natažených na východ. Připomínají staré televizní antény hledající signál.

Za hřbitovem cesta zatáčí a klesá k místu, kde mezi dvěma bílými kůly brány leží rošt proti dobytku. Za ním je štěrková cesta, vede k chatě na pláži, kterou jsem viděl včera. U ní se zastavím a čekám. Stojím zády k dešti, mimo dohled z Jonova a Sallyina domku, a Bran mě pozoruje, jako kdybych se pomátl.

Zhruba za pět minut se objeví Sallyino auto. Volvo kombi. Zastaví vedle mě, a když si nastoupím, Sally vystoupí ven, oběhne auto a otevře kufr. Bran bez vyzvání skočí dovnitř. Očividně jsme si už takto někdy předtím vyrazili.

Auto se rychle rosí. Sally zapíná větrání na plný výkon a rychle jede do kopce kolem pokroucených zakrslých

stromků, které se tvrději drží v písečné půdě. Zasmušilou zářijovou krajinu zdobí další holé stromy, šedivé kopce barví pouze pozdní vřes. Uvědomuju si, že se na mě Sally dívá.

„Tipuju, že ses asi neprobudil a nevrátila se ti paměť, že?“

Směju se, ale bez radosti. „To bych si přál.“ Dochází mi, že mě nyní utváří pouze vzpomínky, které teď vznikají a které mám ze včerejška. Člověk, kterým jsem, nebo spíše kterým jsem byl, je ztracený. Tato chvíle vytváří mé nové já. Přemýšlím, jak odlišné je moje nové já od toho starého. Jedeme beze slov po cestě, která se kroutí a vlní podél obrysů krajiny. Téměř při každé zatáčce se mi naskytne pohled na obrovskou pláž. Dokonce i během tohoto nejšedivějšího rána je voda nadobvyčejně modrá, sama si nějak vytváří svou barvu. Dál kopírujeme linii břehu a pak se před námi zvednou kopce. Letní zeleň trávy začíná blednout a měnit se na zimní hněd.

K zátoce je to daleko, jsem rád, že jsem k ní nemusel putovat v takovém dešti sám. Žádné jiné vozy nepotkáme a na konci cesty vyjedeme na hlavní silnici A859, která se stáčí na sever k Tarbertu a na jih do Leverburghu. Po levici máme autobusovou zastávku s plexisklovými stěnami. Uvnitř nějaký nebožák čeká na autobus do města. Vedle je umístěná telefonní budka, která asi slouží k tomu, aby si pasažéři mohli zavolat odvoz, když vystoupí z autobusu.

Na kopci na severu vidíme řady nákladních aut a silničních válců, které pokládají pás hustého černého asfaltu na novou, širší část silnice. Odbočujeme na jih,

na silnici, která je jednoproudá, ale v některých místech je rozšířená, aby se protijedoucí vozy mohly vzájemně vyhnout. Skoro po kilometru míváme autobus přijíždějící z protisměru, jehož příjezd za chvíli rozveselí osamělého cestujícího čekajícího u odbočky na Luskentyre. Potom jedeme po dlouhém rovném náspu, který vybíhá do zčeřeného moře a stáčí se doprava. Po naší levici se k severu táhne rozsáhlá solná bažina. Je překvapivě zelená a posetá zakroucenými stuhami stojaté vody odrážející šedé nebe.

Na konci náspu, u značky Seilebost, odbočíme doleva na šterkovou cestu, projedeme kolem šikmé střechy zakrývající kruh kamenů a dekorativní studnu s hrubě vyřezanou dřevěnou plaketou vyobrazující turistu a popisek *Frith Rathad*, stezku ostrova Harris. Naproti stojí značka informující o výstavbě kanalizace, financované Evropskou unií. Přemýšlím nad tím, jak by lidé dokázali přežít na takovém místě bez evropských peněz, které by k nim jinak z Westminsteru nikdy nepřišly.

Stezka se vine nahoru kolem shluku chat a postupně se zvedá k úpatím kopců. Slaná bažina se po pláni pod námi táhne do daleka. Vyjedeme trochu výš a za našimi zády se otevře celá obrovská plocha Tràigh Losgaintir. Vystupujeme v místě, kde končí asfalt a začínají kameny, tráva a proudy vody v kolejích vyježděných zemědělskými vozy. Pěšky pokračujeme k dřevěné bráně, odkud můžeme jít buď dál na sever, nebo zabočit na východ. Jdeme na východ, v závěsu za Branem, který odbočuje automaticky. Zná to tu. Přeskakuje zábranu a my ho následujeme, po cestě se vydáváme do promáčených

travin a vřesovišť nacházejících se mezi nehostinnými skalnatými kopci všude kolem nás.

Děšť ani na chvíli neustal. V kopcích jsme vystaveni živlům. Vítr se prohání mezi vrcholy, spěchá na východ a je to jistě stejný vítr, který vhněl děšť do tváře nosičům rakví během tolika staletí.

Poprvé si všimnu, že Sally si sice parkou chrání a zahřívá trup, ale nemá na nohou návleky a její džíny už jsou úplně promočené. Sváteční turistka. Sám jsem se oblékl instinktivně a natáhl jsem si návleky, které jsem našel v předsíni. Očividně mám zkušenosti a dokážu se před živly chránit. Bran si je jistý tím, kam jdeme, a já z toho usuzuju, že jsme tudy šli předtím už mnohokrát.

Pohled vpřed je skličující, protože stezka se táhne do nekonečna. Oba se tedy soustředíme na každý krok, vyhýbáme se výmolům a balvanům, na nichž bychom si mohli vymknout kotník. Když čas od času zvedneme hlavu, jen klesneme na mysl, protože se zdá, že jsme se nikam neposunuli. Až do chvíle, než se ohlédneme a odmění nás nejmalebnější pohled na pláž daleko pod námi, zářivou směs stříbrné a tyrkysové barvy.

„Dívej!“ Když zaslechnu Sallyin hlas, otočím hlavu a dívám se, na co ukazuje — na skupinku mohyl na úbočí. Vidím jich před námi ještě víc. Každá z nich označuje místo, kde někoho pochovali, se světem u nohou. Výhled, pro který stojí za to zemřít.

Napravo pod námi leží kotlina s jezerem odrážejícím oblohu, hladinu má rozčeřenou větrem. Vytáhnu z průhledného plastového obalu mapu. Už nejsme moc daleko od konce mé oranžové linie. Obcházíme tři velké

balvany umístěné uprostřed stezky a sloužící jako zábrana proti autům. Cesta začíná být ještě strmější.

Po obou stranách se zvedají téměř kolmé stěny kopců, jejichž vrcholy se ztrácejí v mracích. Stezka pokračuje dál do neznáma a stále stoupá, i když jsme od vrcholu nejspíš ještě daleko. Předtím jsme falešných vrcholů přešli již několik.

„Určitě tam každou chvíli budeme,“ řekne Sally. Sotva popadá dech. Obličej jí zružověl námahou a štípáním deště. Dívá se napravo. „Vypadá to, že tady dřív těžili kámen.“ Stěna útesu je rozlámaná, zjizvená a zubatá. Pod ní leží zmatečně rozházené balvany, některé z nich jsou velké jako domy a nakloněné pod zvláštními úhly.

Já však kroutím hlavou. „Exploze z poslední doby ledové, Sally. V prasklinách zmrzla voda a potom se roztahovala, dokud se kámen tlakem neroztříštil.“ Usmívám se. „Přírodní dynamit.“ Udivuje mě, že to vím.

Sally mi úsměv oplácí. „Copak, teď je z tebe geolog?“ Krčím rameny. „Kdo ví? Možná ano.“

Otočím se zpátky k cestě a zastavím se. Dívám se na dva kameny o velikosti krabice od bot. Jsou oválné a leží jeden na druhém. Mají neobvyklý tvar a mně nejde do hlavy, jak by příroda mohla vytvořit takto křehkou konstrukci.

„Co je?“ Sally se dívá stejným směrem jako já, ale nic neobvyklého nevidí.

„Někdo ty kameny takhle poskládal schválně.“

Mračí se. „Jak to víš?“

Vrtím hlavou. Těžko se to vysvětluje. „Prostě nevypadají přirozeně. Ale hádám, že většina lidí prošla kolem, aniž by si čehokoli všimla.“

„Já bych jim větší pozornost určitě nevěnovala.“ Sally mě zvědavě pozoruje. „Takže je tam někdo dal?“

„Myslím si, že ano.“

Chvilí mlčíme. „Dal jsi je tam ty?“

„Je to možné.“ Opět vytáhnou mapu a zmrzlými prsty stírám z plastového obalu déšť. „Vypadá, to že jsme na správném místě.“

„Kde je Bran?“ Sally zní vyplašeně. Zvednu hlavu od mapy, ale nikde ho nevidím.

„Brane!“ křičím co nejhlasitěji. Nejprve ho slyším štěkat. Potom se objeví na svahu napravo od nás. Vyšel zpoza jednoho z těch obrovských balvanů trčících na kopci, který zde zůstal po ledové explozi před tisíci lety. Je to obří kamenná deska, puklá na dvě poloviny.

„Pojď sem!“ Pes však stojí na místě a štěká na mě, jako kdybych se pomátl. Uvědomuju si, že čeká, že půjdu za ním, protože touto cestou zřejmě chodíme vždycky. Obrátím se proto k Sally. „Pojď.“

Pomůžu jí překonat terén, který nám klesá a stoupá pod nohama. Boty nám zapadají do rašeliny, která je obaluje hnědou blátivou kaší. Po cestě si pomáhám holí. Po chvíli vyšplháme k prvnímu z balvanů. Bran se otočí a běží dolů, do kotliny vzniklé odtržením skály. Mezi náhodně rozházenými balvany se ukrývá rovné prostranství pokryté ušlapanou trávou. Je zcela chráněné před větrem. Když dorazíme na vrchol svahu a podíváme se dolů, oba ztuhneme.

„Ježíši Kriste,“ pronese Sally překvapeně. Pod námi, zcela mimo dohled, a také mimo dosah živlů, jak jen to je v tomto nehostinném prostředí možné, stojí početná skupina včelích úlů. Jsou hranaté a mají dvě až